

28.TUND APOSTLID - JEESUSE JÜNGRID

Õpetajale

Kirjakoha leiad: Markuse 3: 13 – 19

Apostlite pühapäev on tegelikult suvel, 6. pühapäeval pärast nelipüha. Piibil lugemistes on juttu Jeesuse jüngrite kutsumisest ja jüngrite ülesandest. Apostel tähendab "isik, kes on saadetud", tuleneb vanakreeka keelsest sõnast ἀπόστολος (apostolos), mis omakorda on tõlge aramea keelsest sõnast שלiah (šaliah).

Jeesuse lähimatest jüngritest teame natukene. Kokku on siin 13 meest, sest Juudas Iskariotist ei saanud ju apostlit, ja pärast tema lahkumist valiti tema asemele Mattias. Jeesusel oli veel palju rohkemgi järgijaid, kuid kõik ei jätnud oma tööd ja kodu selleks, et Temaga rännata. Samamoodi ka tänapäeval on Jeesusel erinevate ülesannetega jüngreid.

Kõik järgnev info ei ole Piiblist, vaid erinevatest kiriku traditsioonidest.

- **Taddeus** oli arvatavasti Juuda kirja autori vend või poeg. Matteuse ja Markuse evangeeliumid kasutavad nime Taddeus, Luuka ja Johannese evangeeliumid ning Apostlite tegude raamat aga kasutavad tema kohta nime Juudas.
- **Siimon Kananaios** kuulus arvatavasti selootide parteisse. Seloodid olid fanaatilised patrioodid, kes tahtsid roomlased Iisraeli ja Juuda aladelt ära ajada. Nad kasutasid oma vastupanu ka vägivalda. Mõnede allikate järgi suri Siimon märtrisurma Pärsias.
- **Jaakobus Alfeuse poeg** oli traditsiooni järgi üks neist, kes oli valimas uut apostlit Juudase asemele. Jaakobus oli pärit Taddeuse ja Matteuse perest, võib-olla olid nad vennad.
- **Toomas** (ka nimega Didümos = kaksik) vajas kinnitust ja tahtis teda asju. Ta esitas sageli küsimusi, nagu "Issand, me ei tea, kuhu sa lähed. Kuidas võiksime meie teada teed?" Toomas oli ka see, kes tahtis näha ja katsuda ülestõusnud Jeesuse haavu, et teada et tegu on kindlasti Jeesusega. Me kutsume teda ka nimega "Uskmatu Toomas", kuid ajalukku on Toomas jäänud just sellega, et ta lausus esimese usutunnistuse: "Minu Issand ja minu Jumal." (Jh 20:28) Hilisem traditsioon jutustab, et Toomas läks Indiasse ja asutas seal Mar Thoma (Püha Tooma) kiriku. Lõuna-India kristlasi nimetatakse tänapäeval Tooma-kristlasteks (marrtomiitideks).

- **Matteus**, varem nimega Leevi, oli ametilt tõlner, maksukoguja. Maksukogujad olid iisraellaste poolt põlatud tegelased, sest nad töötasid okupandi heaks ja võtsid tihti inimestelt liiga palju makse, et ise rikkaks saada. Matteus tegutses 15 aastat apostlina kodumaal, kuulutas Etioopias, Süürias ja Makedoonias ja suri lõpuks märtrina.
- **Bartolomeus**. Paljud arvavad, et tema ongi Naatanael, kelle Filippus Jeesuse juurde juhatas (Jh 1). Traditsiooni järgi kuulutas ta Armeenias, kus ta sellepärast pea alaspidi risti löödi.
- **Filippus** oli pärit Betsaidast, nagu Peetrus ja Andreas. Ta oli varem kalamees ja ristija Johannese jünger. Filippus oli konkreetse mõtlemisega. Näiteks, kui Jeesus küsis tema käest, kuidas suurele rahvahulgale süüa saada, ütles Filippus: "Isegi 200 teenari eest ostetud leibadest ei jätku neile, et igaüks pisutki saaks." (Jh 6:7) Filippus kutsus Naatanaeli Jeesust vaatama ja tõi koos Andreasega kreeklaste Jeesuse juurde, kui nad tahtsid Jeesusega kohtuda. Filippuse tööst apostlina räägitakse Apostlite tegude 8. peatükis. Tema surm on täpselt teadmata. Arvatakse, et ta löödi risti Hierapolises.
- **Johannes Sebedeuse poeg** (armastuse apostel), Jaakobi vend. Jeesus usaldas Johannesele oma ema, Maarja, eest hoolitsemise pärast oma surma. On võimalik, et Johannes oli Efesose koguduse ülemjuhataja. Johannes pagendati Patmose saarele. Traditsiooni järgi oli Johannes ainus apostel, kes ei surnud märtrisurma. Arvatakse, et Johannes oli apostlitest "see, keda Jeesus armastas", kuid otseselt selle jüngrid nime ei nimeta üksi evangelist. Johannes oli siiski jüngritest kõige noorem.
- **Jaakobus Sebedeuse poeg** oli Johannese vanem vend, nad olid kalurid nagu nende isagi. Johannes ja Jaakobus said hüüdnimeks "kõuepojad" oma temperamendi ja kõneoskuse pärast. Heroodes Agrippa käsul hukati Jaakobus aastal 44. Ta oli esimene märtrina surnud jünger (Apt 12). Mõned korrad, kuid Jeesus võttis endaga kaasa ainult mõned jüngrid, olid need Peetrus, Jaakobus ja Johannes.
- **Andreas** (täh. mehine) oli Peetruse vend. Ta elas Kapernauma sünagoogi lähedal. Johannese evangeeliumi järgi juhatas Andreas Peetruse Jeesuse juurde. Samuti oli Andreas see, kes väikese poisi viie leiva ja kahe kalaga Jeesuse juurde saatis. Traditsiooni järgi tegutses ta Venemaal ja Türgis. Andreas löödi risti X kujul, ja sellest tuleneb ka samakujuline Andrease rist.
- **Peetrus** (täh. kalju, kivi). Tema oli jüngrite aktiivne juht. Ta tihti tegutses või ütles, enne kui mõtles. Algselt oli tema nimi Siimon (kõrs). Ta oli kalamees, abielus ning nende perega samas majas elas ka Peetruse ämm. Peetrus pidas esimese avaliku kristliku jutluse esimesel nelipühi päeval. Ta oli esimene paganate misjonär ja ta misjonireisidest on räägitud ka Apostlite tegudes. Peetrus hukati Roomas 64. aastal pea alaspidi. Traditsioon räägib, et Peetrus olevat ise tahtnud pea alaspidi hukkamist, sest ta ütles et ei ole väärt surema oma Issandaga samal viisil. On arvatud, et Peetruse abilise misjonireisidel, Johannes Markus, kirjutaski Markuse evangeeliumi Peetruse dikteerimise järgi.
- **Juudas Iskariot**, Siimon Iskarioti poeg. Ta oli jüngrite kassapidaja. Juudas vihastas Maarja peale, kes Jeesuse jalgu kalli nardisalgiga võidis. Ta ütles, et salvi oleks pidanud maha müüma ja raha andma vaestele. Kuid Jh 12 väidab, et Juudas oli rohkem huvitatud rahast kui vaeste eest hoolitsemisest. Juudas sai 30 hõberaha Jeesuse äraandmise eest. Pärast Jeesuse kinnivõtmist kahetses Juudas oma tegu, viis raha tagasi ja kui seda ei tahetud vastu võtta, viskas raha põrandale ning läks ja poos ennast üles.

- **Mattias** valiti Juudas Iskarioti asemele. Tema ja Justuse vahel heideti liisku ja Mattias võitis. Üks traditsioon räägib, et Mattias oli nende 70 hulgas, keda Jeesus paarikaupa välja saatis enda eel.

Kirjakohaks on valitud see, kus Jeesus kutsub oma jüngreid. On ka võimalik kasutada tunnis erinevaid kirjakohti, mis kirjeldavad seda, kuidas erinevad jüngrid hakkasid Jeesust järgima.

Kirjakohad on:

Mt 4:18 – 22 Jeesus kutsub Peetruse, Andrease, Jaakobuse ja Johannese

Mt 9: 9 – 13 Jeesus kutsub Matteuse

Mk 2:13 – 17 Jeesus kutsub tõlner Leevi ehk Matteuse

Lk 5:1 – 11 Jeesus kutsub Siimona ehk Peetruse koos teistega

Lk 5:27 – 32 Jeesus kutsub tõlner Leevi ehk Matteuse

Jh 1:35 – 51 Jeesus kutsub Andrease ja ühe teise Ristija Johannese jünghi ning Filippuse

Peale tunni teemaks valitud kirjakohta leiab nimekirjad Jeesuse 12 jüngrist Luuka 6:12–16 ja Matteus 10: 1–4.

Tõsi, kõikidest jüngritest me ei tea suurt midagi, ja nemad võivadki olla ainult üks nimi teiste seas. On ka praegu kogudustes palju ustavaid "reamehi", kes ei paista nii palju välja aga on samas väga olulised omal kohal.

Vaata lisaks:

- **Seitsmekümne teine**, 21. pühapäev pärast Nelipüha, 2. lugemisaasta, Küllike Valk
- **Olen oma teenri Isand**, 21. pühapäev pärast Nelipüha, 3. lugemisaasta, Küllike Valk
- **Andestada on lihtsam kui viha kanda**, 23. pühapäev pärast Nelipüha, 1. lugemisaasta, Küllike Valk

Tunni eesmärgid

- Laps oskab nimetada vähemalt mõnda Jeesuse jüngrit nimepidi ning teab, mida tähendab sõna jünger.
- Laps saab aru, et kui me usaldame Jeesust, oleme ka meie tänapäeval Jeesuse jüngrid, ehk järgijad ja sõbrad. Ka meile ütleb Jeesus: Järgne mulle! Hakkame mõtlema, milline Jeesuse jünger mina olen.

Piibliõpetus

Tunni alguses pannakse lapsed mõtlema oma isikuomaduste ja andide peale. Seda saab teha väga erineval moel, sõltuvalt laste vanusest.

Väikeste laste puhul on parem küsida: Mida sulle meeldib teha? ja sõnastada selle alusel õpetaja abiga näiteks üks isikuomadus iga lapse kohta. Kui grupis on veidi suuremad lapsed, võib isikuomaduste nimetamine olla lihtsam. Võib anda näiteks iga lapsele paberi ja paluda neil kirjutada enda kohta kolm isikuomadust. Kui kõik on valmis, loetakse omadused ette.

NB! Suurematel lastel on kombeks nimetada pigem negatiivseid omadusi. Negatiivsete kirjutamist – ütlemist ei tohiks ära keelata, sest ka jüngrite puhul näeme, et mõnel nõrkus või mitte nii hea omadus muutus tugevuseks, kui Jumal tegi oma tööd.

Ongi hea küsida lõpuks iga lapse käest, mis on sinu tugevus, hea omadus, ja eeldada et igaüks leiab vähemalt ühe tugevuse iseenda kohta.

Sama asja, ehk veidi must-valgemal moel saab teha nii, et lapsed lähevad toa keskele kõrvuti seisma. Ühes seina ääres on kiri "jah" ja teises kiri "ei". Siis õpetaja ütleb erinevaid asju, näiteks: "Mulle meeldib spordi tegemine" või "mulle meeldib joonistada ja maalida" või "Ma olen hea mängude leiutaja" või "Ma olen hea kuulaja" jne. Kui laps arvab, et väide käib tema kohta nt et talle meeldib sporti teha, ta läheb jah -seina äärde. Kui talle jälle sport üldse ei meeldi, läheb ta ei -seina äärde.

Pärast seda, kui on tõdetud, et grupis on erinevaid inimesi erinevate huvide, oskuste ja isikuomadustega, on hea hakata rääkima meestest, kellest Jeesus moodustas oma meeskonna. Nemad olid ka kõik erinevad, erinevate andide, tugevuste ja nõrkustega. Aga Jeesus kutsus nad kõik endaga kaasa, et nad õpiksid tundma Jeesust ja läbi Tema ka Jumalat. Jeesus teadis juba algusest peale, et nende meeste ülesandeks jäi pärast Tema taevasse minemist rääkida sellest, mis nad olid kuulnud, näinud ja õppinud, mis nad olid koos Jeesusega teinud ja mida see tähendas. Ühesõnaga nendest meestest said esimesed misjonärid ja esimeste koguduste juhid. Neid on hakatud kutsuma apostliteks. Sõna "apostel" tähendab "lähetatu" või "läkitatu". Pärast oma ülestõusmist Jeesus läkitas ju jüngrid maailma. (Mt 28:16 – 20, Mk 16:15 – 16, Lk 24:45 – 49 ja Jh 20:21 – 23).

Mk 3:13 – 19 ütleb, et Jeesus kutsus need kaksteist enda juurde, et need oleksid Temaga ja et Ta võiks nad läkitada kuulutama, ja et neil oleks meelevald kurje vaime välja ajada. Ka meie ülesanne Jeesuse jüngritena algab sellest, et oleme Jeesusega ja õpime Teda tundma. Me võime küsida küsimusi nagu Filippus ja Toomas. Me saame kuulutada Jeesusest sellega, et oleme head sõbrad teistele nagu Johannes. Võime ka kutsuda teisi kaasa pühapäevakooli, nagu Andreas, või juhatada neid vaatama kirikut ja vastata küsimustele, nagu Filippus. Ja saame julgesti tegutseda selle nimel, mida me peame õigeks, nagu Peetrus.

Kui tund on väiksemate lastega, on suureks abiks kui õpetaja joonistab ette pildid jüngritest või võtab kaasa mingisugused nukud – see teeb lastel keskendumise lihtsamaks. Legomehikesed sobivad ka väga hästi. Kui õpetaja nimetab ühte jüngrit, tõstab ta ühe pildi või nuku või legomehikese laua peale. Alguses on mehed laual lihtsalt segamini, ja siis kui õpetaja ütleb: "Need mehed Jeesus kutsus enda juurde, et nad oleksid temaga", võib õpetaja panna mehed näiteks ringi koos Jeesusega, nii, et on näha et nendest tekib meeskond. Jeesus ei kutsunud neid sellepärast, et nad oleks olnud kõige targemad, vapramad ja ilusamad, vaid Ta kutsus neid mehi sellepärast, et Ta ise tahtis. Ja need mehed järgnesid Talle.

Õpetaja võib ka küsida lastelt, kas keegi mängib mõnda meeskonnamängu. Siis võib arutada, mis on oluline, kui mängitakse meeskonnaga. Oluline on see, et igaüks teab oma kohta ja ülesannet, ja saab kasutada oma tugevusi. Sedasama tegi Jeesus nende meestega. Alguses nad võib-olla tundsid et see on äge seiklus, nad said rännata ja seigelda koos Jeesusega ja näha imesid. Jeesus oli ju tuntud mees ja see kõik tundus põnev. Tasapisi said nad aru, mis see kõik tähendab ja kui suur nende ülesanne on – ja et see ei olnud sugugi alati väga lihtne. Aga kui nad olid koos Jeesusega, ei olnud miski võimatu. Ja koos teistega oli julgem.

Palve

Kallis Jeesus. Tänu Sulle, et Sina oled kutsunud meid enda juurde. Õpeta meid Sind tundma. Aitäh, et me oleme erinevad ja saame olla Sinu sõbrad sellistena, nagu me oleme. Näita meile, kuidas saame olla Sinu jüngrid oma annete, tugevuste ja nõrkustega. Aitäh, et Sina armastad meid. Amen.

Kuldsalm

„Sellest tunnevad kõik, et te olete minu jüngrid, kui te üksteist armastate.” Jh 13:35

Meisterdamine ja tegevus

Tegevus 1 - Jüngrite liigutused

Kui tahta jüngreid kuidagi žestide abil meelde jätta, võiks korrata neid järgmiselt:

Taddeus: Seistakse sirgelt, mõlemad käed kõrvale sirutatult nii et tekib T-täht.

Siimon (Kananaios) Seloot: Käed rinnale kokku ja seistakse jalad harkis ja rind kummis, võitleja kombel.

Jaakobus Alfeuse poeg: Joonistatakse väikese sõrmega õhku viipekeelne J -täht.

Toomas: Põlv maha ja pea alandlikult kummargil, nagu öeldes "Minu Issand ja minu Jumal!"

Matteus: Tehakse kätega liigutust nagu loetaks raha, see näitab Matteuse varasemat ametit tõlnerina.

Bartolomeus: Keeratakse oma käed niimoodi kokku, et randmed puutuvad rinna ees kokku ja küünarnukid osutavad taeva poole. Siis painutatakse ennast paremale, nii et kätest tekib B-täht.

Filippus: Viipatakse ühe käega teistele, nagu öeldes "Tule kaasa, tule vaata!"

Johannes: Tehakse kätega süda armastuse apostli märgiks.

Jaakobus Sebedeuse poeg: Tõstetakse üks käsi rusikas enda ette. Siis avatakse rusikas kiiresti, nagu midagi visates. See näitab "kõuepoja" temperamenti. Samal ajal võib ka mingi "puff"-häälsuse teha.

Andreas: Sirutatakse mõlemad käed ette peod ülespoole, nagu ulatades või näidates teisele midagi.

Siimon Peetrus: Teine käsi kõrgele püsti nagu innukalt klassiruumis näidates: "Mina tean!" või "Vali mind!"

Juudas Iskariot: Keeratakse selg, nagu lõpus Juudas keeras selja Jeesusele.

Mattias: Tehakse liigutus nagu visataks täringuid ja siis tõstetakse käed püsti rõõmustades "Ma võitsin!"

Tegevus 2 - Apostlite otsimine

Leia sõnarägistikust apostlite nimed. Otsi 13 nime. Sõnarägistiku leiad LISA 1.

J	A	A	K	O	B	U	S	F	J	X	J	N	X	F	R
R	U	S	Ö	I	X	J	B	G	A	N	Ü	G	W	U	S
T	P	I	K	L	F	R	A	G	A	T	O	O	M	A	S
H	F	I	Ö	Ü	M	Ü	R	N	K	R	M	G	K	N	I
J	D	M	P	U	A	G	T	T	O	U	D	H	V	D	I
I	R	O	F	Ü	T	E	O	D	B	Ü	B	D	Ü	R	L
M	B	N	R	F	T	Ü	L	V	U	K	T	R	S	E	O
M	W	J	B	H	I	B	O	G	S	L	R	G	G	A	N
A	J	U	U	D	A	S	M	Ü	U	P	F	K	M	S	R
T	Ü	O	N	I	S	L	E	H	M	P	P	P	O	Ö	L
T	R	D	B	G	V	K	U	F	I	L	I	P	P	U	S
E	H	A	R	D	T	L	S	I	K	E	U	S	E	B	Ü
U	G	S	P	E	E	T	R	U	S	B	G	Ü	J	Z	N
S	W	F	E	H	T	A	D	D	E	U	S	R	Ü	C	T
N	B	B	I	T	A	C	Ü	G	R	J	Z	N	N	E	S
U	V	I	L	I	P	P	U	J	O	H	A	N	N	E	S

Tegevus 3 - Jüngrite portreed

Printida igale lapsele üks leht (LISA 2), kus on tühjad portreed. Lapsed joonistavad kõigile jüngritele näod ja kirjutavad alla ka jüngri nime. Jüngritele võib juurde joonistada ka tema ametit või isikut iseloomustavaid asju.

Leiad Apostlite teemalisi meisterdusi ja tegevusi veel LNÜ Pinteresti lehelt - [LINK](#)

Mäng

Mäng 1 - laulumäng "Peetrus taob".

Peetrus oli kalur, aga kindlasti oskas ta ka ehitada. Ehitamiseks on vaja haamrit. Selles mängus haamreid on kohe mitu. Istutakse toolide peal, jalad peavad ulatuma põrandale.

Laulu võib laulda viisil "Wheels on the bus" ([näidis Youtube'ist](#)) või siis ise viis välja mõelda, kuid sõnad on "Peetrus taob ühe haamriga, ühe haamriga, ühe haamriga, Peetrus taob ühe haamriga, ühe haamriga, jah!" Lauldes taotakse parema rusikaga parema põlve vastu. Siis laul muutub ...kahe haamriga" ja vasak rusikas on teine haamer. Kolmas haamer on parem jalg, neljas on vasak jalg, viies haamer on pea, millega taotakse õhku ning kui jõutakse salmini "Peetrus taob kuue haamriga" on kuues haamer tagumik, millega hüpatakse tooli peal, samas kõik haamrid on käigus kogu aeg. See on keeruline ja naljakas ka.

Mäng 2 - Kas tahad jüngriks?

Mängijad on alguses silmad kinni ringis. Mängu juht kõnnib nende ümber ja puudutab kedagi mängijatest võimalikult tasa öla peale, nii et teised ei märka. Tema on valitud jüngriks/apostliks. Kõik mängijad hakkavad ruumis kõndima silmad kinni edasi tagasi, ainult jüngriks valitud tohib silmad lahti hoida. Kui mängija pörkab kellegi vastu, nemad kätlevad ja siis jätkavad kõndimist. Aga kui jünger kohtub teise inimesega ja teda kätleb, siis ta sosistab teisele mängijale "kas tahad saada jüngriks?" ja siis temast tuleb ka jünger. Uus jünger võib ka silmad lahti teha ja teisi jüngriteks kutsuda, kui nendega kätleb. Mäng lõpeb siis kui kõik on jüngriteks saanud.

Mäng 3 - Apostlid (pigem suuremale grupile)

Mäng "Puuviljakorv" nii, et lastele antakse puuviljade asemel jüngrite nimesi (olenevalt laste arvule). Toolid asetatakse ringikujuliselt, üks vähem kui osalejaid. Lapsed saavad oma apostlite nimed, kõiki peaks olema vähemalt 3-4. Mängujuht sosistab igale lapsele kõrva ühe apostli nime nii, et teised ei kuule. Kui mängu juht hüüab näiteks "Matteus", siis kõik, kes on saanud tema nime peavad kohta vahetama. Seni ilma toolita mängija püüab saada endale ühte Matteuse toolidest. Kes jääb ilma, jääb ootama uut võimalust. Kui mängu juht hüüab "jüngrid/apostlid", siis peavad kõik kohta vahetama. Samale toolile tagasi istuda ei tohi.

Laulud

- „Jeesuse jünger“, T. Jürjo, NOOTIDE LISA 3
- „Kui su käsi on hoidmas Jumalast“, T.Nikkola & T-M Vartiainen, NOOTIDE LISA 3
- „Minge kõike maailma“, P. Simojoki, NOOTIDE LISA 3
- „Julge särada“, T. Lige, NOOTIDE LISA 1
- „Torm“, P. Simojoki, kogumik „Taevaisa peopesal“, NOOTIDE LISA 3, [Youtube LINK](#)
- „Väiksem või suurem“ P. Simojoki & O. Rossi, NOOTIDE LISA 1
- „Liiga väike, liiga suur“ J. Levy, NOOTIDE LISA 3, [Youtube LINK](#)
- „Töökad käed“, O.Rossi & E. Forsberg & tõlge I. Tingas, Juhhei Eestimaale (CD)
- „Jeesusega alati“ kogumik „Laululäte 1“, [Lastemisjon LINK](#)

Autorid

Titta Hämäläinen
Salome Olenius
Triin Salmu
Anna Humal

Allikad

Juhtimise ja usu käsiraamat, 2005, LNÜ
[EELK Kirikukalender](#)
[Vikipeedia](#)
singGodsword.weebly.com

Leia 13 jüngri/ apostli nimed:

J	A	A	K	O	B	U	S	F	J	X	J	N	X	F	R
R	U	S	Ö	I	X	J	B	G	A	N	Ü	G	W	U	S
T	P	I	K	L	F	R	A	G	A	T	O	O	M	A	S
H	F	I	Ö	Ü	M	Ü	R	N	K	R	M	G	K	N	I
J	D	M	P	U	A	G	T	T	O	U	D	H	V	D	I
I	R	O	F	Ü	T	E	O	D	B	Ü	B	D	Ü	R	L
M	B	N	R	F	T	Ü	L	V	U	K	T	R	S	E	O
M	W	J	B	H	I	B	O	G	S	L	R	G	G	A	N
A	J	U	U	D	A	S	M	Ü	U	P	F	K	M	S	R
T	Ü	O	N	I	S	L	E	H	M	P	P	P	O	Ö	L
T	R	D	B	G	V	K	U	F	I	L	I	P	P	U	S
E	H	A	R	D	T	L	S	I	K	E	U	S	E	B	Ü
U	G	S	P	E	E	T	R	U	S	B	G	Ü	J	Z	N
S	W	F	E	H	T	A	D	D	E	U	S	R	Ü	C	T
N	B	B	I	T	A	C	Ü	G	R	J	Z	N	N	E	S
U	V	I	L	I	P	P	U	J	O	H	A	N	N	E	S

Leia 13 jüngri/ apostli nimed:

J	A	A	K	O	B	U	S	F	J	X	J	N	X	F	R
R	U	S	Ö	I	X	J	B	G	A	N	Ü	G	W	U	S
T	P	I	K	L	F	R	A	G	A	T	O	O	M	A	S
H	F	I	Ö	Ü	M	Ü	R	N	K	R	M	G	K	N	I
J	D	M	P	U	A	G	T	T	O	U	D	H	V	D	I
I	R	O	F	Ü	T	E	O	D	B	Ü	B	D	Ü	R	L
M	B	N	R	F	T	Ü	L	V	U	K	T	R	S	E	O
M	W	J	B	H	I	B	O	G	S	L	R	G	G	A	N
A	J	U	U	D	A	S	M	Ü	U	P	F	K	M	S	R
T	Ü	O	N	I	S	L	E	H	M	P	P	P	O	Ö	L
T	R	D	B	G	V	K	U	F	I	L	I	P	P	U	S
E	H	A	R	D	T	L	S	I	K	E	U	S	E	B	Ü
U	G	S	P	E	E	T	R	U	S	B	G	Ü	J	Z	N
S	W	F	E	H	T	A	D	D	E	U	S	R	Ü	C	T
N	B	B	I	T	A	C	Ü	G	R	J	Z	N	N	E	S
U	V	I	L	I	P	P	U	J	O	H	A	N	N	E	S

